

Nám, které zastihl přelom věků

Texty na tento týden

Zj 6,12–17; Mt 24,36–44; Gn 6,1–8; 2Pt 2,4–11; Gn 18,17–32; Da 7,9,10

Základní verš

„To, co se jim stalo, je výstražný obraz a bylo to napsáno k napomenutí nám, které zastihl přelom věků. A proto ten, kdo si myslí, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.“ (1K 10,11.12)

V Písmu nacházíme mnoho zpráv o Božím lidu, které poukazují na budoucí události a které obsahují klíče pomáhající pochopit „přítomnou pravdu“. Některé z těchto popisů hovoří o událostech doby konce s překvapivými podrobnostmi. To nám poskytuje širší základ pro jasné pochopení prorockví knih Daniel a Zjevení.

Bůh může ve své dokonalosti usměrňovat události, které se stanou v posledních dnech a které zjevil prorokům – aniž by zasahoval do svobodné vůle a svědomí jednotlivců. Nový zákon se při popisu závěrečných událostí světa odvolává na některé známé příběhy z minulosti, například na potopu nebo příběh Sodomy a Gomory. Jiné události potřebujeme zkoumat podrobněji, abychom objevili pravdy, které nám jejich prostřednictvím zjevuje Boží slovo.

V následujících lekcích se budeme věnovat studiu několika klíčových příběhů, abychom zjistili, co nám mohou říci o událostech, jako je druhý příchod, vyšetřující soud, závěrečná krize a podobně. V tom všem bude Kristus v centru našeho přemýšlení. On totiž musí být základem i konečným cílem veškeré naší snahy pochopit prorockví.

Osnova lekce

Při studiu desáté lekce si povšimneme některých výrazných starozákonních příběhů, které budou později, v rámci novozákonního prorockého výhledu, připomínány jako předobrazy ukazující na problémy „poslední doby“.

- ▶ Mt 24,37–39; 2Pt 3,3–5: Paralela s dobou Noema a soudem nad předpotopním světem (neděle, pondělí)
- ▶ Ju 1,5–8: Paralela se soudem nad Sodomou a Gomorou (úterý, středa)
- ▶ Da 7: „Syn člověka“ jako naše jistota na soudu (čtvrtek)

HNĚV BERÁNKA

¹²A hle, když rozlomil šestou pečeť, nastalo veliké zemětřesení, slunce zčernalo jako smuteční šat, měsíc úplně zkrvavěl ¹³a nebeské hvězdy začaly padat na zem, jako když fík zmitaný víchrem shazuje své pozdní plody, ¹⁴nebesa zmizela, jako když se zavře kniha, a žádná hora a žádný ostrov nezůstaly na svém místě. ¹⁵Králové země i velmoži a vojevůdci, boháči a mocní – jak otrok, tak svobodný, všichni prchali do hor, aby se ukryli v jeskyních a skalách, ¹⁶a volali k horám a skalám: „Padněte na nás a skryjte nás před tváří toho, který sedí na trůnu, a před hněvem Beránkovým!“ ¹⁷Neboť přišel veliký den jeho hněvu; kdo bude moci obstát? (Zj 6,12–17)

³⁷Až přijde Syn člověka, bude to jako za dnů Noeho: ³⁸Jako tehdy před potopou hodovali a pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noe vešel do korábu, ³⁹a nic nepoznali, až přišla potopa a zachvátila všechny – takový bude i příchod Syna člověka. (Mt 24,37–39)

Osobní studium

Při čtení úvodního textu (Zj 6,12–17) se zaměř na lidi, o kterých se zde mluví. V jaké situaci se ocitli? Co říkají a dělají? Co se dozvídáme z jejich reakcí?

Je zajímavé, že ztracení nekřičí: „Co se to děje?“ ani „Kdo je za to odpovědný?“ Zdá se, že velmi přesně vědí, co se právě odehrává. Mluví o Ježíši jako o „Beránkovi“, a zřejmě tedy znají Kristův příběh. Tito lidé si uvědomují, že „přišel veliký den jeho hněvu“ a že se ocitli v beznadějné situaci: „Kdo bude moci obstát“?

Před koncem se evangelium dostane ke každému národu na zemi (Mt 24,14). Poselství tří andělů zazní po celém světě. A přece se najdou lidé, kteří budou zaskočeni – ne proto, že by měli málo informací, ale pro

jejich odmítnutí uvěřit a poslechnout Boží výzvu. To je důvod, proč budou tito lidé v posledních dnech ztraceni.

Přečti si text Mt 24,36–44. Na jaké pravdy zaměřuje Ježíš naši pozornost v příběhu o Noemovi?

Ježíš poukazuje na příběh o potopě, aby nás varoval, že jeho druhý příchod bude pro mnohé překvapením. Stejně jako při druhém příchodu, ani potopa nebyla pro svět překvapením proto, že by měli nedostatek informací. Noe kázal sto dvacet let, ale svět odmítal uvěřit jeho poselství. Lidé znali, tušili, ale nevěřili.

Mnoho lidí se uklidňuje tím, že prorocké předpovědi jsou nepravdivé. Podle nich to všechno trvá příliš dlouho. Tyto nálady a postoje budou každým dalším rokem silnější a hlubší.

Aplikace

Z pohledu individuální zkušenosti člověka se druhý (v některých případech „třetí“) Kristův příchod odehraje jen krátce po smrti. Všichni navíc víme, jak rychle život plyne. Jak nám tento pohled může pomoci vyrovnat se se „zpožděním“ Kristova příchodu?

NOEMOVA EVANGELIZACE

³⁷Až přijde Syn člověka, bude to jako za dnů Noeho: ³⁸Jako tehdy před potopou hodovali a pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noe vešel do korábu, ³⁹a nic nepoznali, až přišla potopa a zachvátila všechny – takový bude i příchod Syna člověka. (Mt 24,37–39)

³Především vám chci říci, že ke konci dnů přijdou posměvači, kteří žijí, jak se jim zachce, a budou se posmívat: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření.“ ⁵Těm, kdo toto tvrdí, zůstává utajeno, že dávná nebesa i země byly vyvolány slovem Božím z vody a před vodou chráněny. (2Pt 3,3–5)

Osobní studium

Petr nám připomíná, že mnozí nebudou připraveni na Kristův návrat, protože záměrně zapomenou (2Pt 3,5), co se stalo při potopě. Velký počet kultur po celém světě, od starých Řeků až po Maye, vypráví příběh o ničivé potopě. Navzdory této „kolektivní vzpomínce“ na velkou potopu se mnozí biblické zprávě o Noemovi vysmívají. Jak se předpovídalo, svět svévolně odložil tento příběh stranou jako mýtus. A to bez ohledu na to, jak jasně je vykreslen ve Starém zákoně a kolikrát se na něj odvolává Nový zákon.

Ježíš řekl, že světová situace bude připomínat události, které se děly „za dnů Noema“ (Mt 24,37–39). Porovnejte tuto pasáž s Gn 6,1–8. Jaké morální podmínky vedly k potopě? Jaké paralely existují mezi těmito dvěma obdobími?

Z příběhu o potopě se můžeme naučit ještě jednu důležitou skutečnost. Text Žd 11,7 nám říká, že Noe: „připravil koráb k ochraně své rodiny. Svou vírou vynesl soud nad světem a získal podíl na spravedlnosti

založené ve víře.“ Představ si, že více než století kážeš o potopě a jediný hmatatelný důkaz, který máš k dispozici, je tvoje vlastní rodina v korábu, který jsi postavil. Pokud by byl Noe moderním evangelistou, mohli bychom být v pokušení odepsat ho za fatální selhání: desetiletí kázání, a zdánlivě vůbec žádné výsledky.

Dnes však v mnoha částech světa lidé velmi silně reagují na poselství tří andělů. Kázání tohoto jedinečného poselství má nevídaný evangelizační dosah. Na mnoha místech lidé poznávají Boha a odevzdávají mu svůj život. Svět ještě není ani zdaleka v situaci, že by se nikdo nechtěl obrátit a kázání by bylo neúčinné. Víme však, že „Až vyšetřování skončí, až budou prověřeny případy všech lidí, kteří se kdy hlásili k Bohu, až bude rozhodnuto o každém z nich, tehdy – a ne dříve – doba milosti pro lidstvo skončí a ‚dveře milosti‘ se uzavřou. Jediná kratičká věta: Ty, ‚které byly připraveny, vešly s ním na svatbu; a dveře byly zavřeny‘ (Mt 25,10).“ (GC 428; VDV 282)

Do té doby nás jako církev čeká práce.

Aplikace

Co můžeme udělat, aby nás neodradila skutečnost, že naše osobní evangelizační úsilí momentálně nepřináší mnoho ovoce? Proč máme pokračovat v našem úsilí i navzdory zdánlivému nezdaru? (Viz J 4,37.)

PŘÍBĚH SODOMY A GOMORY

⁵Chci vám však připomenout, třebaže to všechno již dávno víte, že Hospodin sice vysvobodil lid z egyptské země, potom však zahubil ty, kteří neuvěřili. ⁶Také anděly, kteří si nezachovali své vznešené postavení, ale opustili určené místo, drží ve věčných poutech v temnotě pro veliký den soudu. ⁷Podobně jako oni i Sodoma, Gomora a okolní města se oddaly smilstvu, propadly zvrhlosti, a jsou nám výstražným příkladem trestu věčného ohně. ⁸Podobně i tito blouznivci poskvňují své tělo, žádnou autoritu neuznávají, nadpозemským mocnostem se rouhají. (Ju 1,5–8)

Osobní studium

Příběh o Sodomě a Gomoře je dalším klíčovým starozákonním příběhem, který slouží jako ilustrace událostí na konci. Apoštol Petr na tento příběh přímo odkazuje při popisu posledních dní. Města na rovině byla známá pro svou zkaženost a stala se prvním příkladem obydlených center zničených ohněm z nebe.

Přečti si texty 2Pt 2,4–11; Ju 1,5–8 a 16,46–50. Soustřeď se na jednotlivé podrobnosti. Co bylo příčinou zničení těchto míst? V čem se tehdejší situace podobá dnešnímu světu?

Varování adresované lidem žijícím v době konce prostřednictvím zprávy o Sodomě a Gomoře je jasné: bezbožní budou nakonec zničeni ohněm, jak o tom mluví Zj 20. Hřích je pozoruhodně zavádějící v tom, že nás oslepuje. Přestáváme si být vědomi stavu našeho srdce a své prohřešky zahalujeme nánosem pýchy. Zároveň si naplno všimáme bezbožností páchaných druhými. Ve stejné kapitole, kde Bůh mluvil o tom, kolik lásky projevil svému národu, musí tytéž lidi varovat, že jejich hříchy jsou obrovské (Ez 16,47) a ve skutečnosti jsou ještě horší než Sodoma.

Izrael se dopouštěl duchovního cizoložství (Ez 16,41). Představme si překvapení Božího lidu, když se od proroka dozvěděli, že jsou horší než lidé, kteří byli známí svou bezbožností.

Tato situace není nová. Nejen starověký Izrael, ale celé lidstvo omámil hřích. V Ř 1,18–32 Pavel představuje dlouhý seznam lidského zla, který by klidně mohl napsat i na základě zpráv v dnešním denním tisku. Pavlův popis hříchu pohanů neměl za cíl vyvolat u Židů pocit nadřazenosti. Boží lid měl konečně pochopit závažnost svých vlastních hříchů. Nátan učinil totéž, když mluvil s Davidem: vyprávěl příběh o boháči, který ukradl malou ovečku chudému muži. „David vzplanul proti tomu muži náramným hněvem“ (2S 12,5), protože nespravedlnost byla očividná. Nátan tehdy velmi jednoznačně prohlásil: „Ten muž jsi ty!“ (2S 12,7). David tak poznal v příběhu sám sebe.

Je důležité si uvědomit, že Bible není primárně určena vnějšímu světu, ale Božímu lidu. Když vidíme ohavné hříchy druhých popsané ve Zj 13 nebo 17, je to varování, že i my můžeme padnout do stejné pasti.

Aplikace

Které zdánlivě malé kompromisy v každodenním životě mohou zaslepit tvůj pohled na skutečný stav tvého srdce? Co můžeš udělat, aby ti Bůh otevíral oči a pomohl ti „vyrovňovat“ tvé cesty dříve, než od něho odejdeš do nenávratna?

SOUDCE CELÉ ZEMĚ

²²Zatímco se muži odtud ubírali k Sodomě, Abraham zůstal stát před Hospodinem. ²³I přistoupil Abraham a řekl: „Vyhledeš snad se svévolníkem i spravedlivého? ²⁴Možná, že je v tom městě padesát spravedlivých; vyhledeš snad i je a nepromineš tomu místu, přestože je v něm padesát spravedlivých? ²⁵Přece bys neudělal něco takového a neusmrtil spolu se svévolníkem spravedlivého; pak by na tom byl spravedlivý stejně jako svévolník. To bys přece neudělal. Což Soudce vši země nejedná podle práva?“ (Gn 18,22–25)

Osobní studium

Těsně před zničením Sodomy se na planinách Mamre odehrál zvláštní příběh. Bůh se zjevuje Abrahamovi v doprovodu dvou andělů. Když je Abraham uvidí, pozve nebeské návštěvníky k jídlu. Právě tehdy Bůh zaslibuje, že Abraham a Sára budou mít syna, z něhož se v budoucnu narodí Mesiáš. Ježíš skutečně pocházel z Abrahamova potomstva (porovnej s Ga 3,16). Potom se děj najednou zvrtné k tématu zkažených míst na rovině.

Přečti si text Gn 18,17–32. Co se z těchto veršů dozvídáme o Božím charakteru a způsobu, jakým se nakonec plánuje vypořádat se zlem na naší planetě?

Bůh nám nedluží vysvětlení svého jednání. Rozhodl se však nezakrývat své pohnutky a plány. „Ovšem, Panovník Hospodin nečiní nic, aniž by zjevil své tajemství prorokům, svým služebníkům“ (Am 3,7).

Než Bůh zničí Sodomu a Gomoru, prohlašuje, že jediná správná věc, kterou je třeba

udělat, je informovat Abrahama o tom, co se má stát a čeho bude zanedlouho svědkem.

Bůh zůstává s Abrahamem, zatímco dva andělé jdou do zkaženého města, aby odtud vyvedli ty, kteří poslechnou jejich varování. V této souvislosti si určitě vzpomeneme na anděly z proroctví, kteří konají stejnou roli v posledních dnech. Volají ty z Božího lidu, kteří žijí v Babylóně, aby z něj vyšli (Zj 14,6–12; Zj 18,1–4). Když zaznívá poslední varování, Bůh diskutuje s Abrahamem o tom, co se má stát, a ochotně odpovídá na patriarchovy otázky.

Abraham říká: „Přece bys neudělal něco takového a neusmrtil spolu se svévolníkem spravedlivého; pak by na tom byl spravedlivý stejně jako svévolník. To bys přece neudělal. Což Soudce vši země nejedná podle práva?“ (Gn 18,25). Abraham nezkoumá jen případ Sodomy, ale i Boží charakter. Bůh otevře nebeské záznamy (Zj 20,4.11–15) a umožní nám prozkoumat důkazy předtím, než sešle na zem zničující oheň. Budeme mít tisíc let na to, abychom dostali odpovědi na řadu otázek, které zatím zůstávají nezodpovězeny.

Aplikace

Dříve než Bůh vynese konečný soud nad hříšnými, dá vykopeným tisíc let, aby pochopili, co se komu stane a proč. Co se z toho dovídáme o Božím charakteru? Proč je důležité, že Bůh je ochotný svá rozhodnutí podrobit zkoumání stvořených bytostí, které jsou na něm zcela závislé a nemají žádné přirozené právo tyto věci znát?

PŘEDADVENTNÍ SOUD

²¹Viděl jsem, že ten roh vedl válku proti svatým a přemáhal je, ²²až přišel Věkovitý a soud byl předán svatým Nejvyššího; nadešla doba a království dostali do držení svatí. [...] ²⁶avšak zasedne soud a vladařskou moc mu odejmou, a bude úplně vyhlazen a zahuben. ²⁷Království, vladařská moc a velikost všech království pod celým nebem budou dány lidu svatých Nejvyššího. Jeho království bude království věčné a všechny vladařské moci ho budou uctívat a poslouchat. (Da 7,21.22.26.27)

Osobní studium

Popis soudu, který se nachází v Da 7, nám umožňuje nahlédnout za oponu. Máme úžasnou příležitost vidět, jak Bůh řeší problém hříchu a zároveň vykupuje ty, kteří s ním chtějí žít ve smluvním vztahu.

Přečti si texty popisující vyšetřující soud v Da 7,9.10.13.14.22.26.27. Na co se soud primárně zaměřuje? Jaký verdikt je vyneseno na konci procesu? Co se z toho dozvídáme o plánu spasení?

Není pochyb o tom, že lidstvo soudí Bůh. Kaz 12,14 nás ujišťuje: „Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, ať dobré či zlé“ a Pavel nám připomíná, že se nemáme navzájem soudit – „všichni přece staneme před soudnou stolicí Boží“ (Ř 14,10). Bůh samozřejmě nepotřebuje záznamy, aby věděl, kdo je spasen nebo ztracen, ale andělé – kteří celou dobu zkoumali plán spasení (1Pt 1,12) – by přirozeně mohli mít otázky. Byli svědky vzpoury satana a viděli třetinu

nebeských andělů vyhnaných z nebe (Zj 12,4). Bůh tedy otevře knihy a umožní svatým vidět a prozkoumat všechny záznamy.

Příběh o Abrahamově prosbě za Sodomu a Gomoru je svým způsobem také „soudem“. Můžeme se z něj něco dozvědět o důležitém aspektu soudu v nebesích. Hříchy Sodomy byly zřejmě zkoumány. Bůh vzpomíná, že bezbožnost města byla taková, že vyvolávala velký křik (Gn 18,20). Vyšetřována ve významu „prozkoumána“ však nebyla jen města Sodoma a Gomora. V příběhu totiž vidíme i další skutečnost: Bůh dovolil Abrahamovi „nahlédnout“, aby mohl vidět, zda Bůh jednal spravedlivě, když se rozhodl zničit zkažená města.

Kdo se mezitím zjevuje uprostřed nebeského soudu v Da 7? Je to „Syn člověka“, Ježíš (Da 7,13; viz také Mt 20,28), jehož příchod je jediným důvodem, proč byl tento soud „předán svatým Nejvyššího“ (Da 7,22). Jen Kristova dokonalá spravedlnost totiž umožní, že jeho lid bude u soudu ospravedlněn.

Aplikace

Představ si, že stojíš před soudem se všemi svými tajemstvími odhalenými před naším svatým Bohem. Jaká je tvá jediná naděje v době soudu?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 7. kapitolu „Potopa“ z knihy *Na úsvitu dějin* (PP 90–104; NUD 36–42).

„Velekněz v žádném případě netvrdí, že by Boží lid byl bez viny. Oblečen do špinavého šatu, který symbolizuje hříchy lidu, jež zastupuje, stojí před Božím poslem, přiznává jejich viny a odvolává se na vykonané pokání. V pokoře se spoléhá na milost Spasitele, který odpouští hříchy. [...] Satan neobviňuje ty, kdo hledají Boha, z toho důvodu, že by mu vadily jejich hříchy. On má z jejich pokřiveného charakteru radost; ví totiž, že je bude mít ve své moci jedině tehdy, budou-li přestupovat Boží zákon. Svá obvinění vznáší proto, že nenávidí Krista. Protože je denně vystaven projevům Kristovy nadvlády, snaží se z jeho ruky vytrhnout ty, kteří přijali spásu. Způsobuje, že lidé ztrácejí víru v Boha a vzdalují se jeho lásce. Vede je k tomu, aby přestupovali jeho zákon, a potom prohlašuje, že patří jemu. Troufale tvrdí, že Kristus na ně nemá právo. [...] Člověk není schopen ve své vlastní síle čelit útokům a obviněním nepřítelů. Ale Ježíš, náš Přímiluvce, obhajuje každého, kdo skrze pokání a víru mu odevzdá svou duši. Na kříži Golgoty získal dostatečně silné argumenty, kterými dokáže vyvrátit každé obvinění. Protože dokonale zachoval Boží zákon, byla mu dána veškerá moc na zemi i na nebi.“ (PK 583–586; OSU 219–220)

Otázky k rozhovoru

1. *Ježíš řekl svým učedníkům, že jsou ve světě, ale ne ze světa. (Viz J 15,19 a 17,14–16.) Jak najít správnou rovnováhu mezi odpovědností oslovit zkažený svět a nutností „chránit se před poskvrnou světa“ (Jk 1,27)?*
2. *Co nás učí Noemova veřejná služba před potopou o způsobu, jakým probíhá velký spor? V čem hraje stejnou roli, jako kdysi Noe?*
3. *Než Bůh pohltí hříšníky ohněm z nebe (jak to udělal se Sodomou), vzkřísí je z mrtvých a dovolí satanovi, aby je ještě na krátkou dobu oklamal (Zj 20,7–9). Proč je podle tebe tento krok součástí Božího plánu dříve, než Bůh dá všechno do pořádku?*
4. *Když uvažujete o příbězích, které jsme studovali tento týden, jaká varování nacházíte pro svůj vlastní život? Co vás tyto příběhy učí o vaší naději v Kristu?*